

SPOTKANIE INFORMACYJNE

„ZANIM RUSZY NOWY BUDŻET: CIĄGLE AKTUALNE MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA NA ZAŁOŻENIE I ROZWÓJ FIRMY ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH NA LATA 2007-2013”

1

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

28 stycznia 2015 r.

Spis treści

1. Instrumenty finansowe (instrumenty inżynierii finansowej).....	3
2. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej finansowane z Działania 6.2 w POKL.....	4
3. Pożyczki na rozwój firmy finansowane z RPO WM lub Inicjatywy JEREMIE.....	5
4. Fundusze kapitałowe finansowane z POIG.....	7
inkubatory przedsiębiorczości.....	7
krajowy fundusz kapitałowy.....	8
5. Fundusze Europejskie na lata 2014-2020.....	9
6. Źródła informacji o Funduszach Europejskich.....	16
punkty informacyjne FE.....	16
portale internetowe.....	16
inne źródła informacji.....	17

1. Instrumenty finansowe (instrumenty inżynierii finansowej)

Jest to termin stosowany przez Komisję Europejską do określenia różnych form dofinansowania zwrotnego, oferowanych m.in. w ramach funduszy strukturalnych. Wykorzystanie instrumentów inżynierii finansowej (IF) w procesie wdrażania funduszy europejskich zakłada częściowe odejście od tradycyjnego dotacyjnego bezzwrotnego wsparcia beneficjentów na rzecz wsparcia pośredników finansowych (np. funduszy pożyczkowych, poręczeniowych czy funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich) w celu zwiększenia dostępu ostatecznych odbiorców (głównie przedsiębiorstw) do kapitału zewnętrznego. **Instrumenty finansowe** zwane też są **instrumentami odnawialnymi** lub **instrumentami zwrotnymi** mogą przybrać formę:

- pożyczek lub kredytów,
- poręczeń,
- produktów kapitałowych/wejść/inwestycji kapitałowych.

Instrumenty finansowe nie mają na celu konkutowania lub zastępowania oferty finansowej instytucji rynkowych (banki, firmy ubezpieczeniowe lub leasingowe itp.). Mają one na celu wypełnienie **luki finansowej** na rynku, tj. braku równowagi między popytem na środki finansowe a ich podażą, poprzez dostarczenie środków finansowych dla tych podmiotów, których potrzeb inwestycyjnych nie może zaspokoić rynek. Przykładem mogą być osoby fizyczne pierwszy raz zakładające firmę, które nieraz borykają się z problemami z uzyskaniem atrakcyjnej oferty pożyczki na rozruch firmy.

Z punktu widzenia instytucji zarządzających funduszami podstawową zaletą instrumentów zwrotnych jest możliwość wielokrotnego (rewolwingowego) wykorzystania raz zainwestowanych środków (pożyczkę trzeba oddać, po czym te środki ponownie można pożyczyć na inny cel). Instrumenty te zapewniają wyższą, niż w przypadku dotacji, efektywność gospodarowania środkami. Inwestor korzystający np. z pożyczki zmuszony jest zapewnić taką rentowność realizowanej inwestycji, która umożliwić będzie spłatę zaciągniętego zobowiązania.

3

Inne zalety wdrażania pomocy ze środków funduszy strukturalnych za pomocą IF:

- wsparcie z IF jest oparte w większości na rozwiązaniach rynkowych przez co ingerencja w gospodarkę wolnorynkową jest mniejsza niż w przypadku dotacji (w szczególności jeśli chodzi o wsparcie sektora przedsiębiorstw – ponad 90% wsparcia z IF w skali całej UE);
- możliwość wielokrotnego obracania tymi samymi środkami (rewolwing);
- potencjalna możliwość zwiększenia wsparcia z IF poprzez pozyskanie dodatkowych środków od prywatnych inwestorów.

Przykładowe produkty:

- **Pożyczki dla osób fizycznych na rozpoczęcie działalności gospodarczej:**

Pożyczkobiorcą może być **osoba fizyczna**, która w okresie **12 miesięcy od dnia rekrutacji do projektu nie posiadała zarejestrowanej działalności gospodarczej**. Pożyczkobiorca ma obowiązek utrzymania działalności gospodarczej przez minimalny okres 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy pożyczki. Maksymalna wysokość pożyczki to 50.000 zł na osobę, zaś pożyczka może być przyznana maksymalnie na okres do 60 miesięcy. Pożyczkobiorca może skorzystać z 12-miesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowych przez cały okres spłaty pożyczki.

- **Pożyczki i poręczenia:**

Skierowane do **MŚP**, w tym dla tych, które mają utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania, rozpoczynają działalność (start-up), nie posiadają historii kredytowej lub nie posiadają zabezpieczeń o wystarczającej wartości bądź formy wymaganej, aby uzyskać kredyt w banku.

- **Wejścia kapitałowe (venture capital):**

To wsparcie **MŚP**, szczególnie tych znajdujących się na początkowych etapach rozwoju, a zwłaszcza o charakterze **innowacyjnym** i prowadzących działalność **B+R**, poprzez fundusze kapitału podwyższonego ryzyka. Wsparcie polega na zasileniu kapitałowym powstającej spółki poprzez objęcie akcji lub udziałów.

Instrumenty finansowe vs. produkty komercyjne:

Pożyczki dla osób fizycznych na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wsparcie to ma na celu zmniejszenie istniejącej luki kapitałowej na etapie zakładania działalności gospodarczej oraz wyrównywanie szans nowo utworzonych przedsiębiorstw w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania. Pożyczki udzielane będą na preferencyjnych zasadach, zaś jedynym kosztem uzyskania pożyczki będzie jej oprocentowanie ustalane na poziomie poniżej obowiązujących stóp procentowych (stopy referencyjnej).

Pożyczki i poręczenia, to zwiększony dostęp do finansowania zewnętrznego MŚP, które z powodu braku historii kredytowej lub niewystarczającej formy zabezpieczeń nie miałyby możliwości skorzystania z takiego finansowania; korzystniejsze warunki finansowania MŚP; elastyczność, np. dłuższa prolongata lub okres płatności dla nowo powstałych przedsiębiorstw (start-up).

Wejścia kapitałowe.

Na polskim rynku występuje luka kapitałowa w finansowaniu przedsięwzięć o wysokim poziomie ryzyka, która w szczególności dotyczy wysoko innowacyjne przedsiębiorstwa, znajdujące się na początkowym etapie rozwoju, dla których uzyskanie kapitału jest często niemożliwe. Trudności w pozyskiwaniu kapitału ze źródeł zewnętrznych wynikają m. in. ze słabej bazy kapitałowej przedsiębiorstw, braku dłuższej historii działalności, restrykcyjnych wymogów otrzymania kredytu bankowego. Powyższe działanie ma na celu zwiększenie poziomu inwestycji w innowacyjne rozwiązania zarówno technologiczne jak i organizacyjne.

Więcej informacji: <http://www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl/if/Strony/if.aspx>

4

2. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej finansowane z Działania 6.2 w POKL

Wsparcie dla osób zamierzających otworzyć własną działalność gospodarczą (nie dotyczy spółek kapitałowych, np. spółek z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjnych) przewidziane jest w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (POKL), w Działaniu 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”. Jest to wsparcie szkoleniowe oraz finansowe - w postaci **dotacji** lub **preferencyjnej pożyczki**.

Po pierwsze, należy wziąć udział w **szkoleniu z przedsiębiorczości**, podstaw księgowości, prawa pracy, marketingu, postaw przedsiębiorczych, pisania biznesplanu itp. O udział w szkoleniu mogą starać się **osoby, które w ciągu 12 miesięcy przed zgłoszeniem na szkolenie nie prowadziły własnej działalności gospodarczej**.

Po ukończeniu szkolenia można złożyć wniosek o przyznanie dotacji / pożyczki. Do wniosku dołączamy biznesplan. Jeżeli biznesplan będzie dobry, to możemy założyć firmę i otrzymać pożyczkę. Nie ma generalnego kryterium, co oznacza pojęcie „dobry biznesplan”. Każdy organizator sam to definiuje dla swojego projektu.

Wysokość dotacji to maksymalnie 40 tys. zł, a pożyczki - 50 tys. zł. Otrzymanie dofinansowania wiąże się jednak z koniecznością ustanowienia zabezpieczenia – instytucja przyznająca dotację / pożyczkę musi mieć pewność, że uczestnik wykorzysta ją zgodnie z założeniami. Formami zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków mogą być: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym, gwarancja bankowa, zastaw na prawach lub rzeczach, blokada rachunku bankowego albo akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika.

Uzyskane środki – z dotacji lub pożyczki, można wykorzystać na cele inwestycyjne związane z uruchomieniem działalności oraz na cele obrotowe, związane z bieżącym funkcjonowaniem firmy.

Instytucje prowadzące szkolenia i udzielające dotacji / pożyczek wyłaniane są oddzielnie w każdym województwie. W województwie mazowieckim wyłania je **Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych** i zamieszcza ich listę na swojej stronie internetowej: <http://pokl.mazowia.eu/instytucje/listy-instytucji-szkoleniowych-wdrazajacych-projekty-w-ramach-dzialania-6-2-po-kl.html>.

3. Pożyczki na rozwój firmy finansowane z RPO WM lub Inicjatywy JEREMIE

Wsparcie na rozwój mazowieckich firm przewidziane jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego (RPO WM) oraz w ramach Inicjatywy JEREMIE - aktualnie w formie preferencyjnych pożyczek i poręczeń.

JEREMIE (ang. Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises - Wspólne zasoby dla małych i średnich przedsiębiorstw) to inicjatywa pozadotacyjnego wsparcia powołana przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny.

JEREMIE to mechanizm:

- pozadotacyjnego wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw ze środków publicznych ustanowiony przez Komisję Europejską;
- odchodzący od tradycyjnego dotacyjnego wsparcia instrumentów finansowych na rzecz mechanizmu odnawialnego (rewolwingowego);
- pozwalający zwiększyć absorpcję środków unijnych oraz efektywne ich użycie na rzecz rozwoju MŚP w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Celem Inicjatywy JEREMIE jest zwiększenie możliwości dostępu do finansowania zewnętrznego dla tych przedsiębiorców, którzy na normalnych warunkach rynkowych nie mogliby skorzystać z instrumentów komercyjnych (w szczególności z pożyczek/poręczeń).

Główne cele inicjatywy JEREMIE:

- ukierunkowanie strumienia środków pieniężnych w celu znacznej poprawy dostępu mikro i małych przedsiębiorstw w dostępie do dobrych jakościowo, szeroko dystrybuowanych i dostosowanych do potrzeb MŚP, instrumentów finansowych;
- koncentracja na mikro i małych firmach, znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju, wykluczonych w dostępie do finansowania zewnętrznego.

Jakie wsparcie oferowane jest w ramach Inicjatywy JEREMIE?

Instrumenty finansowe dostępne w ramach Inicjatywy JEREMIE:

- poręczenia
- kredyty i pożyczki
- kapitał typu venture, mezzanine na rozwój działalności.

Dla kogo przeznaczone jest wsparcie z Inicjatywy JEREMIE?

Inicjatywa JEREMIE ma pomóc tym przedsiębiorstwom, które na „zwykłym” rynku komercyjnym miałyby ogromne trudności z uzyskaniem kredytów.

Wsparcie skierowane jest przede wszystkim dla tych firm, które:

- mają utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania;
- rozpoczynają działalność (startup-y);
- nie posiadają historii kredytowej;
- nie posiadają zabezpieczeń o wystarczającej wartości.

Z Inicjatywy JEREMIE może skorzystać przedsiębiorca:

- będący mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem;
- posiadający siedzibę lub prowadzący działalność gospodarczą lub deklaruje chęć prowadzenia działalności gospodarczej w danym województwie;
- nieposiadający wystarczających środków finansowych na realizację projektu;
- nieposiadający zabezpieczeń o wystarczającej wartości do uzyskania kredytu w banku.

6

Na jaką działalność może być przeznaczone wsparcie w ramach Inicjatywy JEREMIE?

Kredyty, pożyczki, poręczenia w ramach Inicjatywy JEREMIE muszą być przeznaczone na finansowanie działalności gospodarczej w zakresie budowy, rozbudowy lub rozszerzania działalności gospodarczej w tym w szczególności na:

- realizację zasadniczych zmian procesu produkcyjnego - wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych;
- unowocześnienie składników majątku trwałego - zakup wyposażenia w maszyny, urządzenia, aparaty w tym także zakup środków transportu bezpośrednio związanych z celem realizowanego przedsięwzięcia;
- budowę instalacji i urządzeń sprzyjających oszczędności surowców i energii;
- informatyzację;
- dostosowanie przedsiębiorstwa do standardów i norm krajowych i unijnych;
- tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy;
- inne cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorstwa.

Wsparcie otrzymane w ramach JEREMIE nie może być przeznaczone na:

- pokrywanie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej;
- finansowanie celów konsumpcyjnych;
- spłatę pożyczek i kredytów;
- spłatę zobowiązań publiczno-prawnych.

Oferowane produkty różnią się pod względem oprocentowania, wartości i okresu spłaty - w zależności od oferty danego pośrednika finansowego.

Kroki do uzyskania wsparcia z Inicjatywy JEREMIE:

1. Podstawą udzielenia pożyczki jest złożony przez Pożyczkobiorcę **wniosek o udzielenie pożyczki wraz z załącznikami**. Wniosek wraz z wymaganymi załącznikami musi być sporządzony według wzoru ustalonego przez dany Fundusz. Wniosek o udzielenie pożyczki powinien zawierać w szczególności:
 - określenie Pożyczkobiorcy
 - kwotę wnioskowanej pożyczki
 - przedmiot, na który pożyczka zostanie przeznaczona
 - wpływ zainwestowanej kwoty pożyczki na wzrost, bądź utrzymanie zatrudnienia
 - sposób wykorzystania pożyczki, proponowany termin uruchomienia pożyczki, a także proponowana metoda i terminy spłat
 - formę proponowanego prawnego zabezpieczenia
 - kwotę oraz formę udziału własnego w realizacji przedsięwzięcia (finansowania przedmiotu)
 - stan dotychczasowego zadłużenia i zobowiązań.
2. Każda pożyczka musi być należycie zabezpieczona. Forma zabezpieczenia ustalana jest indywidualnie z Pożyczkobiorcą. Prawną formę zabezpieczenia pożyczki stanowi weksel własny in blanco oraz dodatkowe zabezpieczenie z listy:
 - poręczenie wekslowe,
 - poręczenie wg prawa cywilnego, w tym poręczenie krajowych instytucji poręczeniowych,
 - hipoteka na nieruchomości,
 - sądowy zastaw rejestrowy,
 - przelew wierzytelności,
 - ubezpieczenie pożyczki,
 - gwarancja bankowa,
 - akt notarialny o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 kpc,
 - inne, przewidziane przepisami prawa.

7

Więcej informacji: <http://www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl/if/poradnik/przedsiębiorca/Strony/maz2.aspx>;
<http://www.jeremie.com.pl/mazowieckie/>

4. Fundusze kapitałowe finansowane z POIG

INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Nowatorskie pomysły i plany na innowacyjne firmy mogą być realizowane za pośrednictwem **Działania 3.1 „Inicjowanie działalności innowacyjnej”** w **Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka** (POIG). Działanie obejmuje wsparcie w zakresie tworzenia na bazie innowacyjnych pomysłów nowych przedsiębiorstw, w tym spin off'ów. Oferowana pomoc dotyczy doradztwa w zakresie tworzenia przedsiębiorstw, udostępnienia infrastruktury i usług niezbędnych dla nowopowstałych przedsiębiorstw oraz zasilenia finansowego nowej firmy.

Wsparcie udzielane jest przez wybrane w drodze konkursu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości instytucje - np. inkubatory, w tym inkubatory przedsiębiorczości akademickiej, centra transferu technologii i innowacji, akceleratory technologii, parki naukowo-technologiczne.

Osoba zamierzająca założyć firmę i posiadająca innowacyjny pomysł na działalność powinna zgłosić się do któregoś z podmiotów oferujących pomoc. Dokonają one selekcji najlepszych projektów składanych przez potencjalnych przedsiębiorców. Wybrane pomysły poddawane będą tzw. preinkubacji. Przeprowadzone będą badania innowacyjnego rozwiązania oraz analiza rynku. Na tej podstawie zostanie opracowany biznesplan i studia wykonalności. Jeśli przeprowadzona analiza będą rokujące, podjęte zostaną prace przygotowawcze związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej opartej na innowacyjnym rozwiązaniu.

Sukces etapu preinkubacji wiąże się z możliwością założenia działalności gospodarczej przez pomysłodawcę oraz zasileniem kapitałowym nowopowstałego przedsiębiorstwa. Instytucja, która wcześniej dokonywała preinkubacji pomysłu może objąć do 50% udziałów lub akcji nowej spółki, nie może to jednak stanowić więcej niż 200 tysięcy euro.

Listy podmiotów udzielających wsparcia wybranych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości można odnaleźć na stronie PARP:

8

Więcej informacji:

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości: www.parp.gov.pl
- Portal Innowacji: www.pi.gov.pl

KRAJOWY FUNDUSZ KAPITAŁOWY

Krajowy Fundusz Kapitałowy, wykorzystując środki z **Działania 3.2 „Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka”** w **Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka**, inwestuje w fundusze venture capital/private equity, które zasilają kapitałowo małe i średnie przedsiębiorstwa na różnych etapach ich rozwoju.

Fundusze w szczególności uwzględniają przedsiębiorców innowacyjnych, prowadzących działalność badawczo-rozwojową oraz przedsiębiorców o dużym potencjale rozwoju.

Podmioty inwestujące w fundusze venture capital bądź private equity wybierane są przez KFK w drodze otwartego konkursu ofert. Udział KFK w kapitalizacji funduszu może wynieść maksymalnie 50%.

Venture Capital

- Średnio- i długoterminowy kapitał inwestycyjny charakteryzujący się dużym stopniem ryzyka, ale mogący w przyszłości przynieść wysokie zyski.
- Jest to forma finansowania innowacyjnych (a przez to obciążonych ryzykiem) projektów inwestycyjnych

Private Equity

- Inwestycje na niepublicznym rynku kapitałowym, w celu osiągnięcia średnio- i długoterminowych zysków z przyrostu wartości kapitału.
- Instrument może być wykorzystany na rozwój nowych produktów i technologii, zwiększenie kapitału obrotowego, przejmowanie spółek lub też na poprawę i wzmocnienie bilansu spółki.

Więcej informacji: Krajowy Fundusz Kapitałowy: www.kfk.org.pl

5. Fundusze Europejskie na lata 2014-2020

PRACE NA POZIOMIE UNII EUROPEJSKIEJ

W marcu 2012 r. Komisja Europejska przedstawiła **Wspólne Ramy Strategiczne**, których zadaniem było ułatwienie państwom członkowskim przygotowania się do wdrożenia polityki spójności w latach 2014-2020. Władze krajowe i regionalne podczas opracowywania dokumentów dotyczących Funduszy Europejskich na lata 2014-2020 na poziomie krajowym stosują Wspólne Ramy Strategiczne, zobowiązując się do realizacji celów dotyczących rozwoju i zatrudnienia w Europie.

Budżet na lata 2014-2020 został przyjęty w listopadzie 2013 r., natomiast w grudniu zostały przyjęte **rozporządzenia** dotyczące nowych funduszy. Te rozporządzenia to:

- Rozporządzenie ramowe (wskazujące wspólne rozwiązania dla wszystkich Funduszy Europejskich) – 1303/2013
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego – 1304/2013
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 1301/2013
- Rozporządzenie dotyczące Funduszu Spójności – 1300/2013
- Rozporządzenia dotyczące Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 1299/2013, 1302/2013
- Rozporządzenia dotyczące programów rolnych i rybackich – 1305/2013, 1306/2013
- Rozporządzenie o wieloletnich ramach finansowych – 1311/2013

Wszystkie dokumenty są do pobrania z Dziennika Urzędowego UE.

PRACE NA POZIOMIE KRAJOWYM

Po opracowaniu przez Komisję Europejską Wspólnych Ram Strategicznych, państwa członkowskie mogły rozpocząć przygotowywanie własnych dokumentów związanych z Funduszami Europejskimi na lata 2014-2020.

Na gruncie krajowym perspektywa finansowa 2014-2020 będzie wdrażana poprzez **programy operacyjne**. Wytyczne, którymi Polska kierowała się przy opracowywaniu tych programów znajdują się w tzw. **Umowie Partnerstwa**, która

wskazuje potrzeby rozwojowe i potencjał kraju oraz poszczególnych regionów, zarys finansowania, zasady horyzontalne, system koordynacji, instrumenty terytorialne, system wdrażania.

Umowa Partnerstwa 8 stycznia 2014 r. została przyjęta przez Radę Ministrów, a następnie przesłana do Komisji Europejskiej i zatwierdzona przez Komisję 23 maja 2014 r.

Na początku stycznia 2014 r. do Komisji Europejskiej, oprócz Umowy Partnerstwa, trafiły też **projekty krajowych programów operacyjnych. Projekty regionalnych programów operacyjnych** sływały do Komisji do 10 kwietnia 2014 r.

Komisja Europejska przyjęła już 5 krajowych programów:

- **Program Operacyjny Polska Cyfrowa** (5 grudnia 2014)
- **Program Operacyjny Pomoc Techniczna** (9 grudnia 2014)
- **Program Operacyjny Polska Wschodnia** (16 grudnia 2014)
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko** (16 grudnia 2014)
- **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój** (17 grudnia 2014)

Czekamy na formalne zatwierdzenie **Programu Inteligentny Rozwój** (który jest już uzgodniony i został w tej wersji przesłany do akceptacji przez Komisję Europejską).

Zatwierdzono również część **Regionalnych Programów Operacyjnych**, m.in. w województwach: dolnośląskim, kujawsko – pomorskim, lubuskim, łódzkim, opolskim, śląskim, wielkopolskim. Czekamy na zatwierdzenie RPO w pozostałych województwach m.in. mazowieckiego, który 9 grudnia 2014 roku został wprowadzony do systemu w celu ostatecznej akceptacji przez KE.

Ponadto 12 grudnia 2014 roku został zatwierdzony Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Czekamy na dalsze etapy prac nad Programem Rybactwo i Morze.

10

Trwają przygotowania, uzgodnienia resortowe oraz konsultacje robocze dokumentów i wytycznych takich jak m.in.:

- **Szczegółowych opisów priorytetów poszczególnych programów operacyjnych**
- **Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków**
- **Wytycznych w zakresie kontroli, monitoringu i sprawozdawczości**
- **Wytycznych w zakresie obowiązków informacyjno – promocyjnych**

KSZTAŁT I ZAŁOŻENIA NOWYCH FUNDUSZY

Polska z unijnego budżetu polityki spójności na lata 2014-2020 otrzyma do wykorzystania **ponad 82,5 mld euro**.

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wsparcie w przyszłych programach będzie skoncentrowane wokół 11 obszarów tematycznych:

Cel tematyczny	Wysokość środków
CT 1: wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	9 989 mln euro
CT 2: zwiększenie stopnia wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych	3 082 mln euro
CT 3: podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw	9 401 mln euro
CT 4: wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	9 189 mln euro
CT 5: promowanie dostosowania do zmian klimatu, zarządzanie ryzykiem	1 383 mln euro

CT 6: ochronę środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów	8 818 mln euro
CT 7: promowanie zrównoważonego transportu	23 796 mln euro
CT 8: wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	5 560 mln euro
CT 9: wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	6 366 mln euro
CT 10: inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	4 018 mln euro
CT 11: wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	189 mln euro

PODZIAŁ ŚRODKÓW W PROGRAMACH KRAJOWYCH

W latach 2014-2020 w Polsce Fundusze Europejskie realizowane będą na dwóch poziomach – centralnym i regionalnym. Na szczeblu centralnym przewidziano **programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programy krajowe:**

Program	Wysokość środków
Inteligentny Rozwój (POIR)	8,61 mld EUR
Polska Cyfrowa (POPC)	2,17 mld EUR
Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)	27,41 mld EUR
Polska Wschodnia (POPW)	2 mld EUR
Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)	4,69 mld EUR
Programy regionalne (RPO)	31,28 mld EUR
Pomoc Techniczna (POPT)	0,71 mld EUR
Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT)	0,7 mld EUR

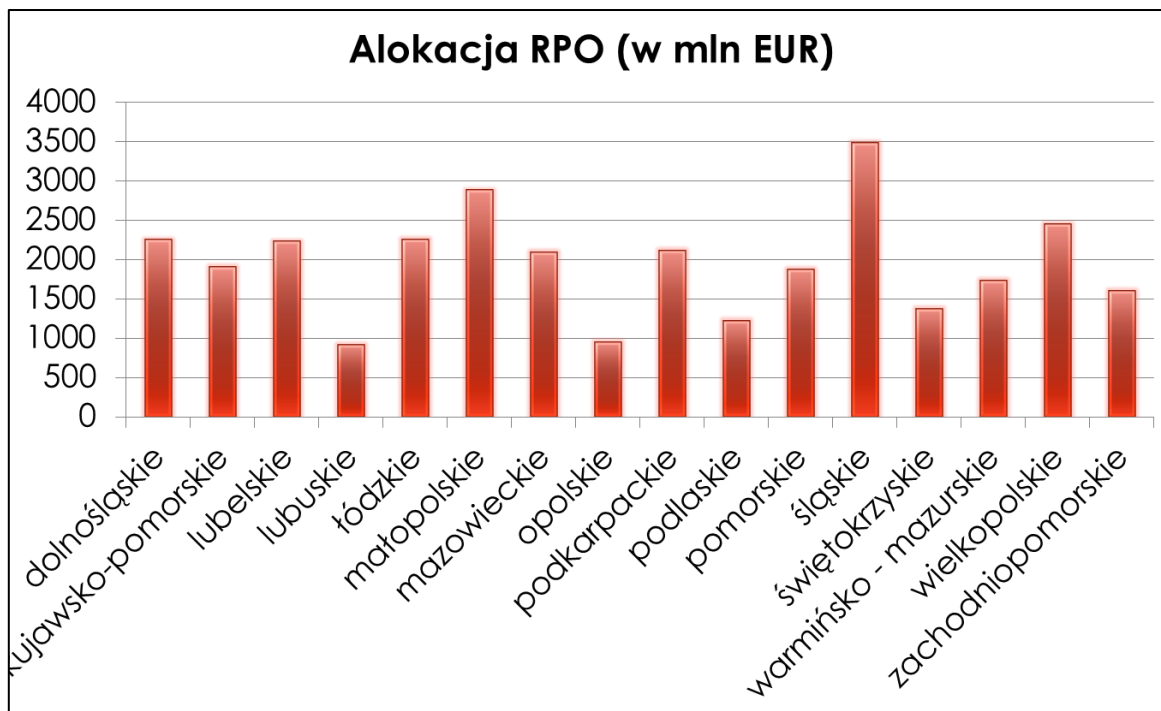
11

PODZIAŁ ŚRODKÓW W PROGRAMACH REGIONALNYCH

Na szczeblu regionalnym zaplanowano realizację **16 regionalnych programów operacyjnych.**

Zwiększy się udział środków, które rozdysponowywane będą na poziomie regionalnym. Łączna kwota budżetów programów regionalnych, to 31 276,9 mln euro.

Warto wyjaśnić, że od roku 2014 województwo mazowieckie jest pierwszym polskim regionem, który w unijnej klasyfikacji opuścił kategorię regionów najsłabiej rozwiniętych (czyli regionów, w których PKB nie przekracza 75% średniej unijnej). Oznacza to, że będą w nim obowiązywać inne zasady wsparcia. Pierwsza różnica dotyczy maksymalnego poziomu współfinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej. W regionach słabiej rozwiniętych wynosi on 85%, natomiast dla Mazowsza zostanie zmniejszony do 80%.

FINANSOWANIE

Dofinansowanie z Funduszy Europejskich jest i będzie przyznawane w formach bezzwrotnych (dotacje) i zwrotnych (pożyczki, poręczenia). W porównaniu do poprzednich budżetów UE, w tym na lata 2014-2020 instrumenty zwrotne będą częściej stosowane.

Będzie to dotyczyć zwłaszcza przedsięwzięć komercyjnych, a zatem tych realizowanych najczęściej przez przedsiębiorców. Nie oznacza to jednak, że firmy nie będą mogły otrzymać dotacji – nadal duża część środków będzie przyznawana w tej postaci.

12

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W RAMACH ŚRODKÓW NA LATA 2014-2020

PROGRAM OPERACYJNY INTELIGENTNY ROZWÓJ 2014-2020

POIR będzie koncentrował się wokół zagadnień współpracy badawczo-rozwojowej, infrastruktury B+R, wsparcia instytucji otoczenia biznesu, innowacyjnych rozwiązań w firmach oraz współpracy kooperacyjnej. Będzie realizowany w czterech merytorycznych osiach priorytetowych:

1. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe
2. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach
3. Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw
4. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

W ramach osi priorytetowej II „Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach” przewidziano wsparcie przedsiębiorstw przez fundusze venture capital, sieci aniołów biznesu oraz inne instytucje otoczenia biznesu wspierające powstawanie i rozwój nowych firm innowacyjnych.

Dofinansowane instytucje będą mogły wspierać dalej osoby mające pomysły na innowacyjną działalność poprzez:

- pomoc w rozwoju pomysłu (tzw. preinkubacja)
- zasilenie kapitałowe nowo powstałych firm,
- fundusze venture capital
- kojarzenie z inwestorami prywatnymi poprzez platformy i sieci współpracy
- sieci aniołów biznesu.

W ramach Programu przewiduje się realizację wsparcia w formie instrumentów finansowych, instrumentów mieszanych (dotacyjno-zwrotnych) oraz dotacji.

Informacje o Programie: www.poir.gov.pl

PROGRAM OPERACYJNY POLSKA WSCHODNIA

POPW będzie realizowany na terenie 5 województw: warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, podkarpackiego oraz świętokrzyskiego. Dodatkowe środki zostały dedykowane właśnie tym województwom z uwagi na ich wskaźniki gospodarcze i społeczne niższe od pozostałych regionów. Głównym celem Programu jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej.

Program Polska Wschodnia będzie realizowany w trzech merytorycznych osiach priorytetowych:

- 1. Przedsiębiorcza Polska Wschodnia**
2. Nowoczesna Infrastruktura Transportowa
3. Ponadregionalna Infrastruktura Kolejowa

W ramach osi priorytetowej I „Przedsiębiorcza Polska Wschodnia” przewidziano wsparcie mające na celu stworzenie warunków sprzyjających powstawaniu i rozwijaniu innowacyjnych i technologicznych MŚP (typu startup). Wsparcie będzie realizowane poprzez **platformy startowe dla nowych pomysłów**. Oferta Platformy startowej skierowana będzie w szczególności do osób do 35. roku życia, w szczególności do absolwentów szkół wyższych oraz studentów ostatnich lat studiów, chcących rozwinąć swój pomysł oraz uruchomić i rozwijać własne firmy w Polsce Wschodniej.

W ramach platform startowych zapewnione zostanie wsparcie w formie dostępu do infrastruktury (stanowisko pracy), mentoringu, coachingu oraz innych usług niezbędnych do przeprowadzenia prac nad rozwojem nowego pomysłu biznesowego. Następnie przedsiębiorstwa, które będą gotowe do wejścia na rynek z produktem przygotowanym w ramach danej platformy startowej, będą mogły uzyskać wsparcie na rozwój swojej działalności.

Platformy startowe zarządzane będą przez ośrodki innowacji np. parki naukowo-technologiczne, parki naukowe, parki technologiczne, inkubatory technologiczne oraz inkubatory przedsiębiorczości.

Informacje o Programie: www.polskawschodnia.gov.pl

PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

POWER będzie koncentrował się na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których większą efektywność zapewni wsparcie z poziomu krajowego (wsparciu osób młodych, szkolnictwie wyższym, innowacjach społecznych, programach mobilności i współpracy ponadnarodowej).

Program Wiedza Edukacja Rozwój będzie realizowany w pięciu merytorycznych osiach priorytetowych:

1. Osoby młode na rynku pracy

2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
3. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju
4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa
5. Wsparcie dla obszaru zdrowia

W ramach osi priorytetowej I „Osoby młode na rynku pracy”, przewidziano mechanizmy wsparcia adresowane **do młodych osób**, w tym niepełnosprawnych, w wieku 15-29 lat bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, w tym również osób niezarejestrowanych w urzędach pracy.

Wsparcie będzie realizowane m.in. poprzez wsparcie osób młodych w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie pomocy bezzwrotnej (dotacji) na utworzenie przedsiębiorstwa oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, a także wsparcie pomostowe.

Wsparcie będzie realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, partnerów społecznych, organizacje pozarządowe lub niepubliczne agencje zatrudnienia.

Informacje o Programie: <http://www.power.gov.pl/>

REGIONALNE PROGRAMY OPERACYJNE

W Regionalnych Programach Operacyjnych na lata 2014-2020 znajdzie się wsparcie dla osób planujących otwarcie firmy, jak i dla firm istniejących. Podobnie, jak miało to miejsce w ramach perspektywy budżetowej 2007-2013, tak i w kolejnych latach Zarządy Województw będą miały możliwość wskazywania celów i priorytetów dla swego regionu, zarządzając Regionalnymi Programami Operacyjnymi. 14

W przypadku wsparcia na założenie firmy, każdy Zarząd Województwa będzie mógł wskazać grupy, do których w sposób szczególny kierowane będzie wsparcie na założenie działalności gospodarczej adekwatnie do sytuacji panującej na rynku pracy w danym regionie.

Wsparcie w formie dotacji będzie adresowane do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy - **defaworyzowanych na rynku pracy**, takich jak:

- osoby poszukujące pracy;
- osoby biernie zawodowo;
- osoby bezrobotne;
- osoby zagrożone utratą pracy;
- osoby w wieku do 30 lat;
- po 50 roku życia;
- osoby z niepełnosprawnościami;
- kobiety wracające na rynek pracy po okresie związanym z urodzeniem lub wychowaniem dziecka;
- osoby bez kwalifikacji zawodowych.

Osoby niekwalifikujące się do wskazanych grup będą mogły starać się o wsparcie w formie zwrotnej.

W przypadku wsparcia firm, w ramach regionalnych programów operacyjnych zaplanowano wsparcie dla przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać swoje firmy, a niekoniecznie prowadzą działalność badawczo-rozwojową. Celem będzie zwiększenie efektywności i skali działania przedsiębiorstw lub wzmocnienie innych czynników decydujących o ich konkurencyjności.

Wsparcie dotyczyć będzie m.in. :

- Inwestycji:
 - rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług (w tym turystycznych),
 - działania mające na celu dokonywanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmianę w sposobie świadczenia usług, skutkujące wprowadzeniem na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług przy jednoczesnym zwiększeniu zatrudnienia,
 - inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny,
- Informatyzacji:
 - wdrożenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwem,
 - stworzenie portalu pracowniczego do zarządzania zasobami personalnymi on-line,
 - rozwój działalności on-line poprzez wdrożenie systemu zarządzania sprzedażą i usługami,
 - uruchomienie portalu multimedialnego,
- Międzynarodowych powiązań gospodarczych:
 - wsparcie przedsiębiorstw nastawionych na wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków zbytu,
 - wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw poprzez udział w misjach gospodarczych, wizytach studyjnych, itp.
 - wsparcie promocji przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych poprzez udział w wystawach, targach, itp.

Informacje o poszczególnych Programach:

woj. dolnośląskie: <http://rpo.dolnyslask.pl>

woj. kujawsko-pomorskie: <http://www.mojregion.eu/>

woj. lubelskie: www.rpo.lubelskie.pl

woj. lubuskie: www.lrpo.lubuskie.pl

woj. łódzkie: www.rpo.lodzkie.pl

woj. małopolskie: www.fundusze.malopolska.pl

woj. mazowieckie: <http://rpo.mazovia.pl>

woj. opolskie: <http://rpo.opolskie.pl>

woj. podkarpackie: www.wrota.podkarpackie.pl

woj. podlaskie: www.rpowp.wrotapodlasia.pl

woj. pomorskie: www.dpr.woj-pomorskie.pl

woj. śląskie: <http://rpo.silesia-region.pl>

woj. świętokrzyskie: www.rpo-swietokrzyskie.pl

woj. warmińsko-mazurskie: www.rpo.warmia.mazury.pl

woj. wielkopolskie: www.wrpo.wielkopolskie.pl

woj. zachodniopomorskie: www.rpo.wzp.pl

6. Źródła informacji o Funduszach Europejskich

PUNKTY INFORMACYJNE FE

W Polsce od 2008 r. działa Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. Świadczy ona szerokie usługi informacyjne dotyczące programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowej Strategii Spójności. Od 2014 r. obejmuje także swoim zakresem programy operacyjne w ramach Umowy Partnerstwa oraz świadczy usługi informacyjne uzupełniające o programach polityki rolnej i rybackiej.

Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich ma następującą strukturę:

- **Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich,**
- **17 Głównych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich,** po jednym w każdym województwie (w województwie kujawsko-pomorskim działają 2 Główne Punkty Informacyjne),
- **ok. 60 Lokalnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich** (zwykle kilka w każdym województwie)

Za funkcjonowanie Głównych i Lokalnych Punktów Informacyjnych odpowiadają Urzędy Marszałkowskie oraz inne instytucje, z którymi Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju bądź Urzędy Marszałkowskie podpisały odpowiednie Porozumienia.

Formy świadczonych usług:

- Konsultacje bezpośrednie
- Konsultacje telefoniczne
- Korespondencje pisemne/mailowe
- Spotkania informacyjne/szkolenia
- Mobilny Punkt Informacyjny (MPI)
- Indywidualne wyjazdowe konsultacje dla osób niepełnosprawnych

Zakres świadczonych usług:

- Diagnoza potrzeb klienta - zaklasyfikowanie pomysłu na projekt do konkretnego priorytetu i działania w programie finansowanym z Funduszy Europejskich
- Informowanie nt. możliwości uczestnictwa w projektach finansowanych ze środków Funduszy Europejskich - pomoc w znalezieniu odpowiedniego projektu, w którym istnieje możliwość wzięcia udziału
- Informowanie na temat możliwości dofinansowania i udzielanie ogólnych informacji o Funduszach Europejskich - informowanie o warunkach, kryteriach i procedurach przyznania dotacji, przedstawienie „krok po kroku” procesu ubiegania się o dofinansowanie, przekazanie danych kontaktowych do instytucji, które przyznają dotacje zgodnie ze zdiagnozowanym pomysłem na projekt
- Konsultacja na etapie przygotowania projektu – informacje nt. zasad przygotowywania wniosków/projektów
- Konsultacja na etapie realizacji projektu – informacje nt. zasad rozliczania i realizacji projektów, w tym przygotowania wniosku o płatność

Jak znaleźć właściwy punkt? www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty

PORTALE INTERNETOWE

Fundusze Europejskie 2007-2013:

- www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl
- www.poig.2007-2013.gov.pl

- www.pois.2007-2013.gov.pl
- www.efs.2007-2013.gov.pl
- www.polskawschodnia.2007-2013.gov.pl
- www.popt.2007-2013.gov.pl
- www.ewt.2007-2013.gov.pl

Fundusze Europejskie 2014-2020:

- www.funduszeuropejskie.gov.pl
- www.poir.gov.pl
- www.pois.gov.pl
- www.power.gov.pl
- www.popc.gov.pl
- www.polskawschodnia.gov.pl
- www.popt.gov.pl
- www.ewt.gov.pl

INNE ŹRÓDŁA INFORMACJI

- Enterprise Europe Network - www.een.org.pl www.een-centralpoland.eu
- Krajowy System Usług – www.ksu.parp.gov.pl
- Zielona Linia- Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia - www.zielonalinia.gov.pl, tel: 19524
- Centralna Ewidencja i Informacja o działalności gospodarczej - <http://prod.ceidg.gov.pl/>
- Centrum Przedsiębiorczości Smolna – www.firma.um.warszawa.pl

KONTAKT:

Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Żurawia 3/5, 00-503 Warszawa

tel. 22 626 06 32, 22 626 06 33, 22 745 05 46

faks 22 201 97 25

punktinformacyjny@cpe.gov.pl

www.funduszeuropejskie.gov.pl

18